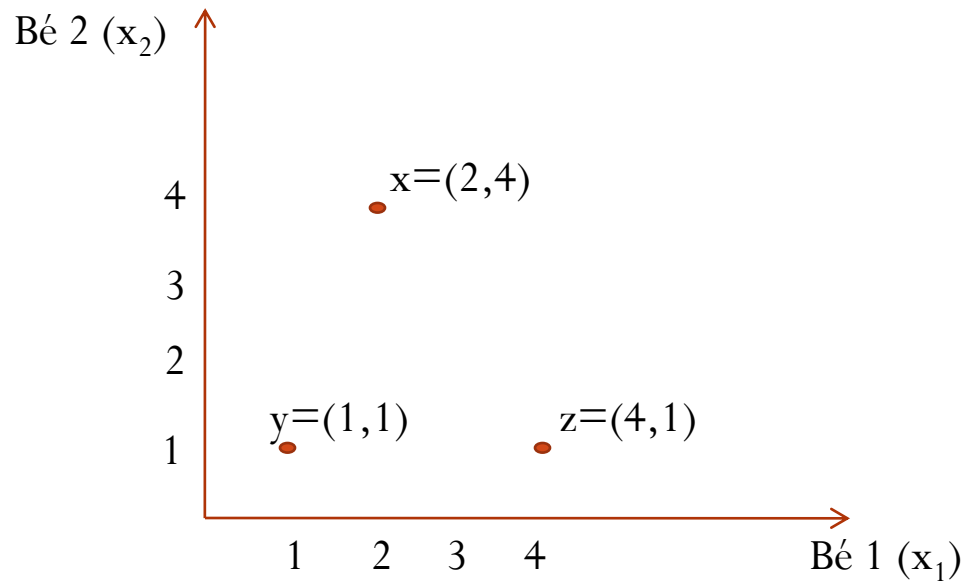

Tema 1. Les preferències

Montse Vilalta
Microeconomia II
Universitat de Barcelona

- Cistella de consum $x=(x_1, x_2)$

Preferències

- Utilitzarem $\succ$ per indicar que una cistella es prefereix estrictament a una altra: $x \succ y$. Ho llegim: “prefereix x a y ”.
- Utilitzarem $\sim$ quan el consumidor està indiferent entre dues cistelles: $x \sim y$.
- Utilitzarem $\succeq$ per indicar que el consumidor prefereix o és indiferent entre dues cistelles: $x \succeq y$. Diem que prefereix dèbilment la cistella x a la cistella y . Ho llegim: “ x és almenys tan bona com y ”.

Algunes observacions

- Les preferències impliquen una conducta determinada. Per exemple, si per un individu $x \succ y$, sabem que si li donem a escollir entre x i y , triarà x i no y .
- Si $x \succ y$, llavors també és cert que $x \succeq y$.
- Si $x \succeq y$, pot passar que $x \succ y$ o que $x \sim y$.
- Per tant, $x \succeq y$ no implica necessàriament $x \succ y$.
- Si $x \succeq y$ i no succeeix que $x \succ y$, llavors sabem que $x \sim y$.
- Si $x \succeq y$ i $y \succeq x$, llavors sabem que $x \sim y$.

Propietats de les preferències:

- Completes: Donades dues cistelles x, y , sempre succeeix que o bé $x \succeq y$ o bé $y \succeq x$ o ambdues a la vegada.
- Transitives: Si $x \succeq y$ i $y \succeq z$, llavors necessàriament $x \succeq z$.
- Les preferències són **racionals** si són completes i transitives.

- Contínues: Si sabem que $x \succ y$, llavors les cistelles suficientment properes a x també són preferides a y .
- No saciable: Per a qualsevol cistella x sempre existeix una altra cistella preferida a x .
- Convexes: Quan el conjunt de cistelles dèbilment preferides a una cistella x és un conjunt convex.
- Monòtones: Si la cistella x conté almenys la mateixa quantitat de cada bé que la cistella y i conté més d'un dels béns que la cistella y , llavors $x \succ y$. Podríem dir que “Quant més, millor”.

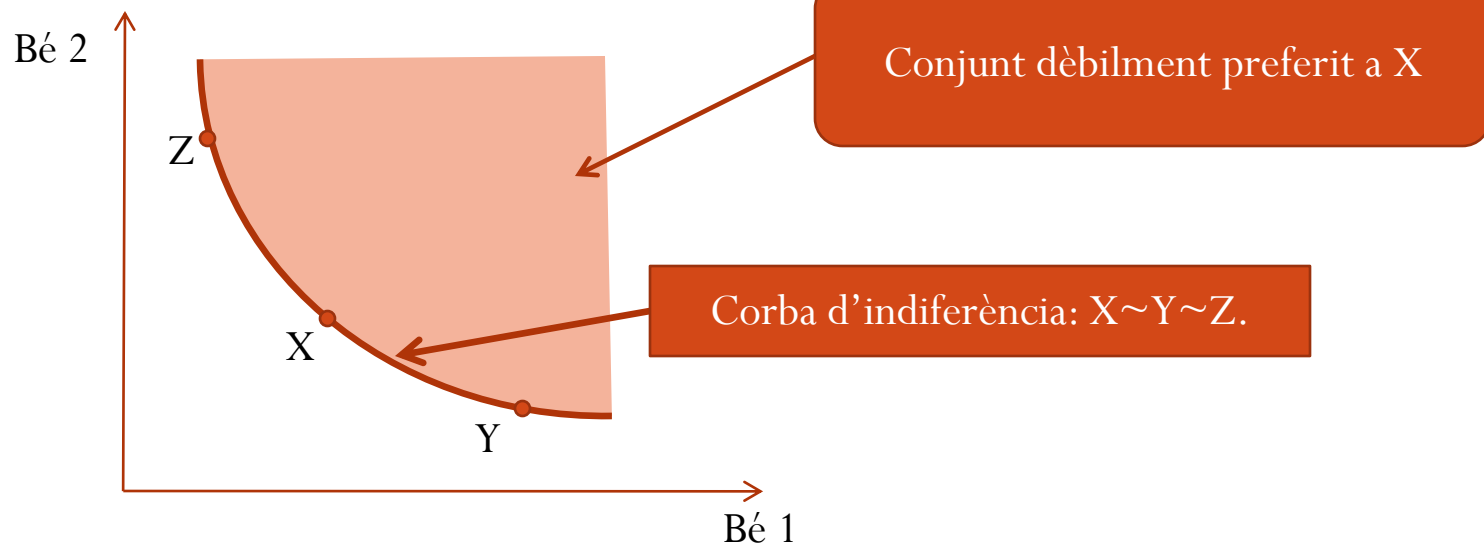
Practica ara amb el gràfic inicial. Imagina que només existeixen les cistelles x, y, z marcades al gràfic.

Si les preferències de l'Albert són: $x \succ y, z \succ y$ i $x \succ z$, les de la Berta són: $x \succ y, z \succ y$ i $z \succ x$ i les de la Cèlia són: $y \succ z, x \succ y$ i $z \succ x$,

Quines preferències són monòtones? Transitives? Completes?

Representació gràfica de les preferències: la corba d'indiferència

- Una **corba d'indiferència** uneix totes les cistelles davant les quals el consumidor es mostra indiferent. És la frontera del conjunt dèbilment preferit a X.

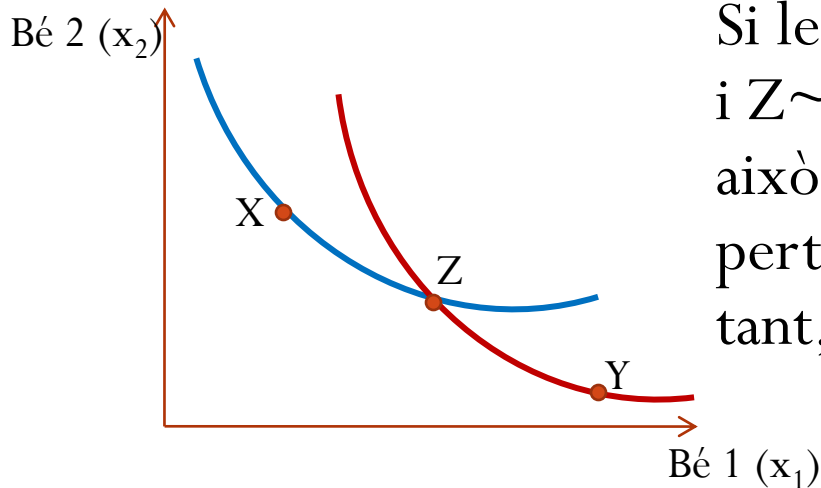

- Existeix una corba d'indiferència per a cada cistella. Hi ha doncs infinites corbes d'indiferència.

Quan les preferències són transitives, és impossible que dues corbes d'indiferència es tallin.

Demostració per contradicció:

Suposem que les preferències d'un individu són transitives i dues de les seves corbes d'indiferència es tallen com en el gràfic. Com que les cistelles X i Z pertanyen a la CI blava, sabem que $X \sim Z$. Per altra banda, com que Z i Y pertanyen a la CI vermella, llavors $Z \sim Y$.

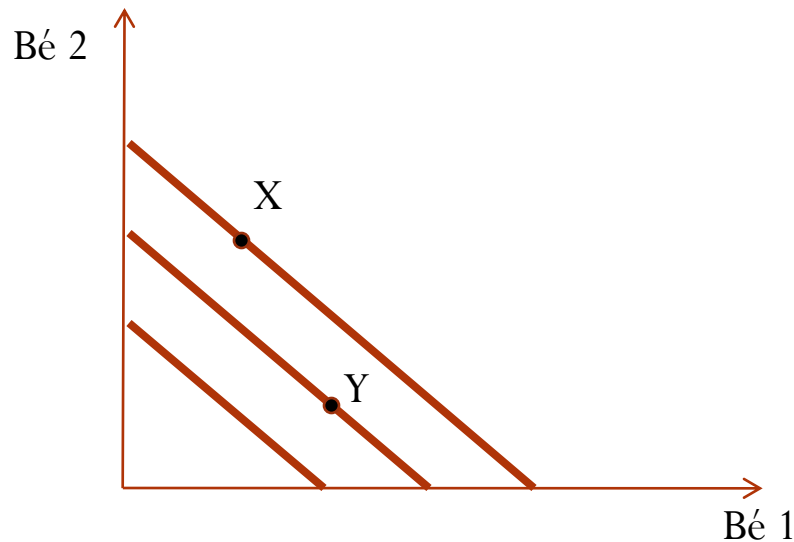
Si les pref. són transitives, $X \sim Z$ i $Z \sim Y$ implica que $X \sim Y$. Però si això fós cert, X i Y haurien de pertànyer a la mateixa CI! Per tant, dues CI de pref. transitives MAI es poden tallar!

Exemples de CI

- La forma que tingui una CI ens dóna informació sobre les preferències de l'individu.

SUBSTITUTIU PERFECTE

El consumidor està disposat a substituir un bé per l'altre a una taxa constant. Les CI són línies rectes amb pendent negatiu. El pendent depèn de la taxa d'intercanvi.

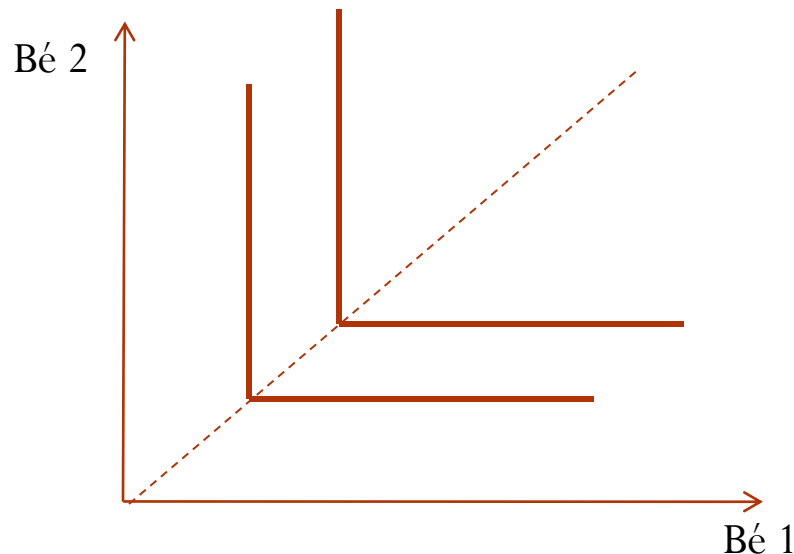

Exemples: Bolígrafs de color blau i negre, Detergent Colon i Ariel, Cafè Marcilla i Soley,...

COMPLEMENTARIS PERFECTES

Quan el consumidor prefereix consumir els béns en proporcions fixes.

Les CI tenen forma de L, els vèrtexs de les quals estan tots sobre una recta que passa per l'origen.

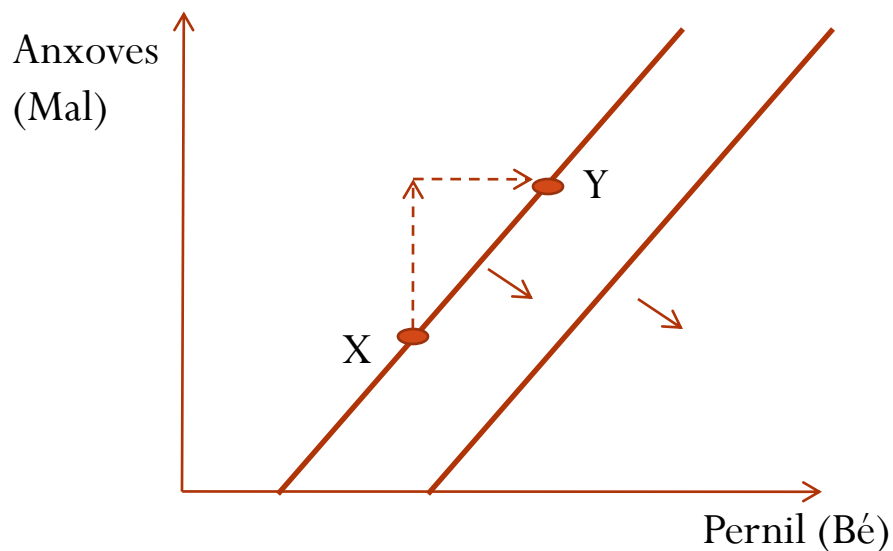

Exemples: Sabata peu dret i sabata peu esquerre, cafè i sucre,...

MALS

Un mal és un producte que no agrada al consumidor. Quan tenim un bé i un mal les CI tenen pendent positiu.

Exemple: Supposeu que en una pizza pots triar la quantitat d'anxoves i pernil. Al consumidor no li agraden les anxoves. Si posem més anxoves a la pizza haurem de compensar amb més pernil per tal que el consumidor estigui indiferent.

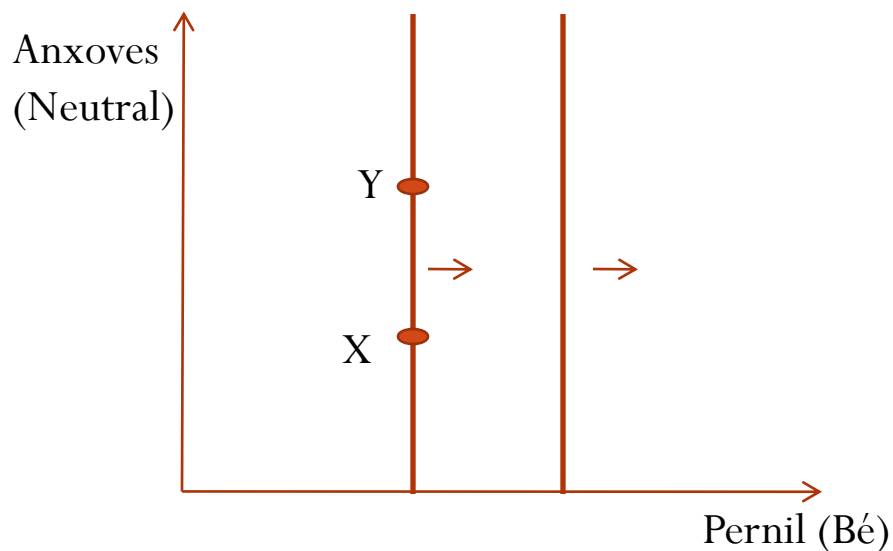
$$X=(3,2), Y=(5,4)$$

$$X \sim Y$$

NEUTRALS

Un bé neutral és un producte que ni agrada ni desagrada al consumidor.

Seguint l'exemple anterior: Si el consumidor és neutral respecte a les anxoves, llavors només li importa saber quant pernil hi ha a la pizza, i li és indiferent quantes anxoves porta.

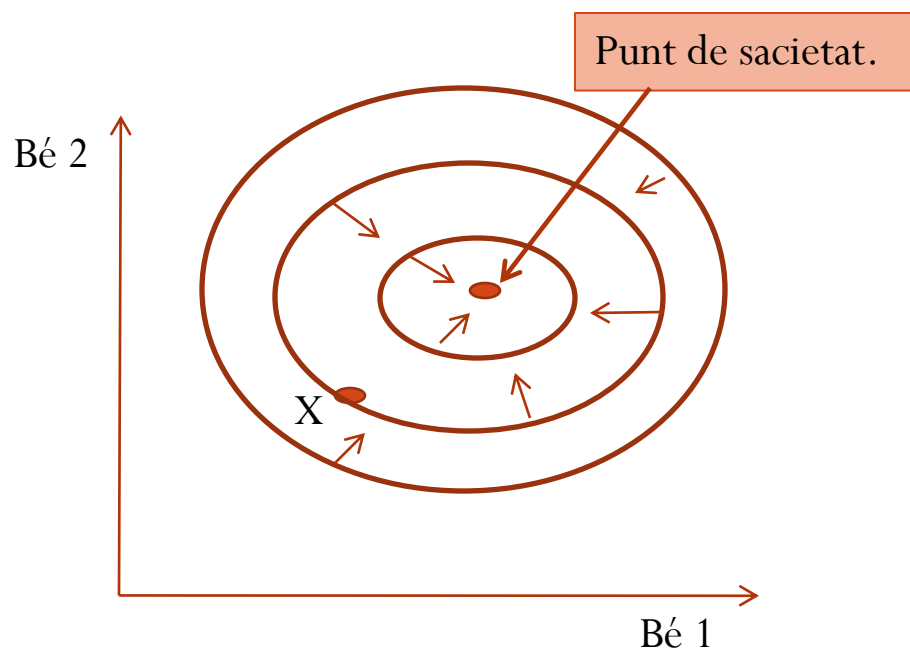
$$X=(3,2), Y=(3,4)$$

$$X \sim Y$$

SACIETAT

Les preferències són saciades quan existeix una cistella que proporciona la màxima felicitat a l'individu.

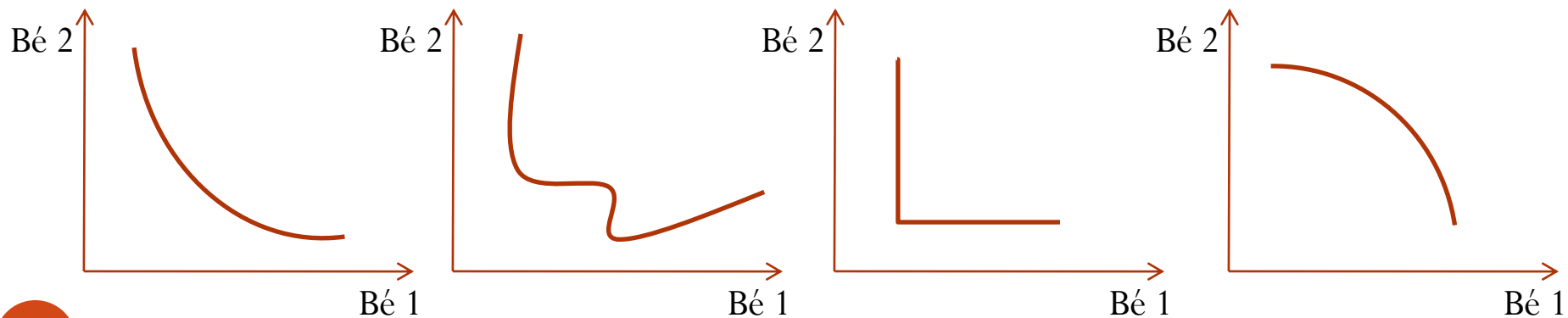
Exemple: Quants pastissos de xocolata i xurros podries menjar-te? Segurament tens una quantitat òptima. Massa pocs et deixaria insatisfet, però més seria no desitjable (cagarrines).

El punt de sacietat és una corba d'indiferència, ja que és preferit a qualsevol altre punt.

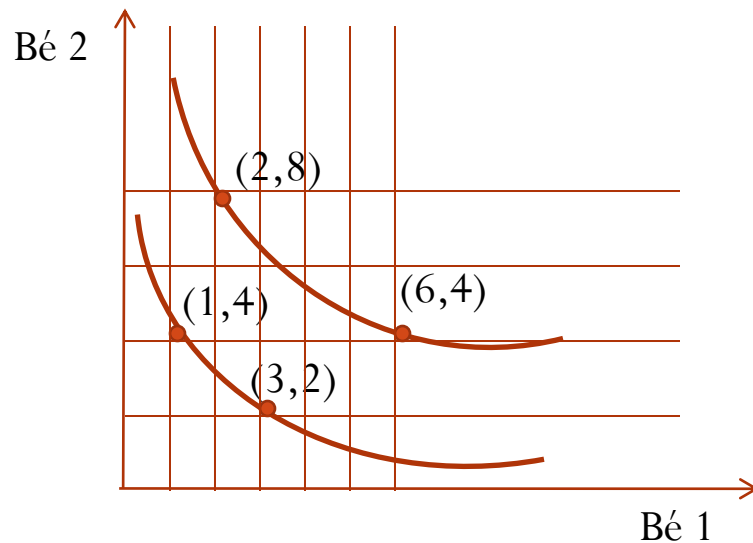
PREFERÈNCIES CONVEXES

Les preferències són convexes quan preferim consumir una varietat de productes . Formalment, si per qualsevol parell de cistelles X i Y que pertanyin a la mateixa CI tenim que qualsevol combinació lineal d'aquestes dues cistelles és almenys tan bona com X , llavors les pref. són dèbilment convexes. Dit d'una altra manera, quan el conjunt de cistelles dèbilment preferides a X és un conjunt convex.

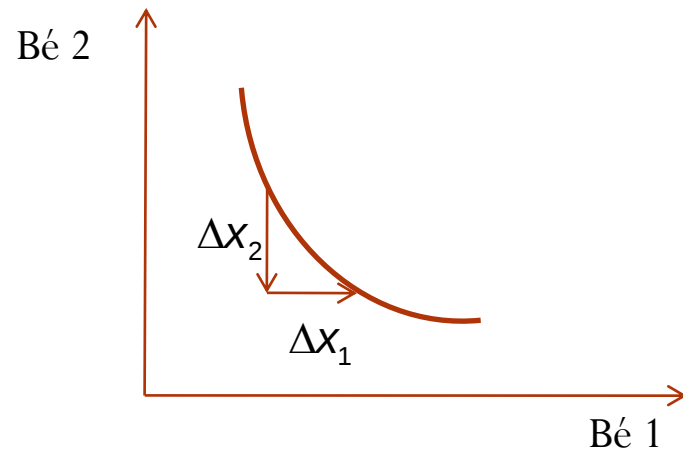
PREFERÈNCIES HOMOTÈTIQUES

Les preferències d'un individu són homotètiques si es compleix que si dues cistelles (x_1, x_2) i (y_1, y_2) són indiferents, llavors les cistelles $(2x_1, 2x_2)$ i $(2y_1, 2y_2)$ també són indiferents, les cistelles $(3x_1, 3x_2)$ i $(3y_1, 3y_2)$ també són indiferents, i en general, les cistelles (tx_1, tx_2) i (ty_1, ty_2) són indiferents per a qualsevol $t > 0$.

Relació Marginal de Substitució

- Mesura la relació en que el consumidor està disposat a substituir un bé per l'altre. Depèn clarament de les preferències de l'individu.
- Gràficament, la RMS és el pendent de les CI en un determinat punt. Per tant, en general és negativa.

$$RMS = \frac{\Delta x_2}{\Delta x_1}.$$

Interpretació: a quant del bé 2 està disposat a renunciar un individu per adquirir una unitat addicional del bé 1.

La RMS segons les preferències

- Substitutius perfectes: RMS constant.
- Complementaris perfectes: RMS és zero a la part horitzontal, infinita a la part vertical i indefinida al vèrtex.
- Béns neutrals: RMS és infinita o zero segons quin bé és neutral.
- CI convexes: RMS disminueix quan augmentem X_1 , per tant, la RMS és decreixent. Això implica que quan més tenim d'un bé més disposats estem a renunciar a una part per obtenir més d'un altre bé.

Tens algún dubte?

Aquest tema el trobaràs molt ben explicat al
Varian.